

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

วิธีการศึกษา

การศึกษา เรื่อง “การสร้างหลักประกันเพื่อการดำรงชีวิตในวัยสูงอายุของข้าราชการสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี” เป็นการวิจัยแบบพรรณนา (Descriptive Research) โดยผู้ศึกษาได้ดำเนินการการศึกษาดังนี้

1. การศึกษาจากเอกสาร (Documentary Study) โดยศึกษา ค้นคว้า และรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ แนวคิด ทฤษฎี วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาอ้างอิงประกอบการศึกษาให้สมบูรณ์

2. ศึกษาภาคสนาม (Field Study) เป็นการศึกษาและรวบรวมข้อมูลภาคสนาม โดยใช้แบบสอบถามสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากรเป้าหมาย คือ ข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานราชการ สังกัดสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ ข้าราชการในสังกัดสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุตั้งแต่ 18-55 ปี จำนวนทั้งสิ้น 244 คน จากจำนวน 562 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาค้างนี้ ผู้ศึกษาได้สร้างแบบสอบถาม (Questionnaire) ขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นเครื่องมือที่นำมาใช้ในการศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ วุฒิการศึกษา อายุราชการ เงินเดือนปัจจุบัน และตำแหน่ง เป็นข้อคำถามแบบมีตัวเลือกให้ตอบจำนวน 7 ข้อ

ส่วนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับทัศนคติต่อการสร้างหลักประกันเพื่อการดำรงชีวิตในวัยสูงอายุ ประกอบด้วย ด้านประชากรช่วยตนเอง ด้านครอบครัวเกื้อหนุน ด้านชุมชนช่วยเหลือ และ ด้านสังคม - รัฐ เกื้อหนุน โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนเป็น 5 ระดับ ดังนี้

	คำถามในเชิงบวก (Positive)	คำถามในเชิงลบ (Negative)
เห็นด้วยมากที่สุด	5	1
เห็นด้วยมาก	4	2
เห็นด้วยปานกลาง	3	3
เห็นด้วยน้อย	2	4
เห็นด้วยน้อยที่สุด	1	5

ส่วนที่ 3 ข้อคำถามเกี่ยวกับลักษณะการเตรียมการสร้างหลักประกันเพื่อการดำรงชีวิตในวัยสูงอายุ ประกอบด้วย ด้านรายได้ ด้านสุขภาพ และด้านสังคม โดยแบ่งระดับการเตรียมการเป็น 2 หลักเกณฑ์ คือ เกณฑ์การเตรียมการ และเกณฑ์การไม่เตรียมการ ซึ่งเกณฑ์การเตรียมการกำหนดให้คะแนนเป็น 3 ระดับ ดังนี้

	ระดับคะแนน
เตรียมการมาก	3
เตรียมการปานกลาง	2
เตรียมการน้อย	1

ส่วนที่ 4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการเตรียมการสร้างหลักประกันเพื่อการดำรงชีวิตในวัยสูงอายุ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ออกแบบเครื่องมือโดยออกเป็นชนิดแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

1. ทำการศึกษาจากเอกสาร วิทยานิพนธ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีเนื้อหาที่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา
2. สร้างแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้ศึกษานำแบบสอบถามเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบรายละเอียดของข้อคำถามในแต่ละข้อ และขอคำแนะนำเพิ่มเติม หลังจากนั้นจึงนำแบบสอบถามไปทำการทดสอบ (Pre – test) เพื่อหาค่าความเที่ยงตรง (Validity)

และความเชื่อมั่น โดยนำไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 ชุด ปรากฏผลทดสอบค่าความเชื่อถือของแบบสอบถามมีค่าเท่ากับ 0.91

2.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามได้

2.2 ทิศนะต่อการสร้างหลักประกันเพื่อการดำรงชีวิตในวัยสูงอายุ ประกอบด้วยด้าน ประชากรช่วยตนเอง ด้านครอบครัวเกื้อหนุน ด้านชุมชนช่วยเหลือ และด้านสังคม - รัฐ เกื้อหนุน ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.90

2.3 ลักษณะการเตรียมการสร้างหลักประกันเพื่อการดำรงชีวิตในวัยสูงอายุ ประกอบด้วย ด้านรายได้ ด้านสุขภาพ และด้านสังคม ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.86

3. จากนั้นจึงนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของข้อคำถามเพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่ทดสอบและปรับปรุงแล้ว จำนวน 244 ชุด ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากข้าราชการภายในสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยผู้ศึกษาได้ติดต่อประสานงานขอข้อมูลด้านอายุของกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุตั้งแต่ 18- 55 ปี จากศูนย์พัฒนาระบบและข้อมูลสารสนเทศ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งผู้ศึกษาเป็นผู้แจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง และรวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ เพื่อนำไปวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อผู้ศึกษาได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาเรียบร้อยแล้ว จึงนำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล จากนั้นจึงนำแบบสอบถามมาประมวลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ SPSS (Statistic Package for the Social science) โดยค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่

1. การหาค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อแสดงอัตราส่วนของผู้ตอบแต่ละข้อคำถาม โดยใช้สูตรร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

2. วิเคราะห์โดยการคำนวณหาค่าร้อยละมัธยเลขคณิตหรือค่าเฉลี่ย (Mean) และค่า ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนรายชื่อของแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติต่อการสร้างหลักประกันเพื่อการดำรงชีวิตในวัยสูงอายุ ด้านประชากรช่วยตนเอง ด้านครอบครัวเกื้อหนุน ด้านชุมชนช่วยเหลือ และด้านสังคม - รัฐ เกื้อหนุน และลักษณะการเตรียมการสร้างหลักประกันเพื่อการดำรงชีวิตในวัยสูงอายุ ด้านรายได้ ด้านสุขภาพ และด้านสังคมจากข้าราชการในสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และวิเคราะห์ความแปรปรวน จำแนกทางเดียว เพื่อหาการเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างตามข้อมูลทั่วไป และทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

3. การแสดงระดับของคะแนนเฉลี่ย จะพิจารณาจากคะแนนของคำตอบโดยจะแบ่ง ออกเป็น 5 ระดับ คือ ระดับมากที่สุด ระดับมาก ระดับปานกลาง ระดับน้อย และระดับน้อยที่สุด โดยใช้เกณฑ์การคำนวณจาก

<u>คะแนนสูงสุด - คะแนนต่ำสุด</u>		
จำนวนชั้น		
1.00 – 1.80	หมายถึง	ความคิดเห็นหรือการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด
1.81 – 2.60	หมายถึง	ความคิดเห็นหรือการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
2.61 – 3.40	หมายถึง	ความคิดเห็นหรือการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
3.41 – 4.20	หมายถึง	ความคิดเห็นหรือการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
4.21 – 5.00	หมายถึง	ความคิดเห็นหรือการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

การนำเสนอข้อมูล

การศึกษาเรื่อง “การเตรียมการสร้างหลักประกันเพื่อการดำรงชีวิตในวัยสูงอายุของ ข้าราชการสังกัดสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี” ผู้ศึกษาจะนำเสนอในรูปของตารางแสดง ข้อมูลประกอบการพรรณนา